

TMMOB JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI UCTEA CHAMBER OF GEOPHYSICAL ENGINEERS

Milli Müdafaa Caddesi No:10/7 P.K.749 06650 Kızılay-ANKARA/ TÜRKİYE
Tel : (312) 418 42 20 – 418 82 69 Faks : (312) 418 83 64 http://www.jeofizik.org.tr E-mail :jfmo@jeofizik.org.tr

“ Hazar Denizi ve Karadeniz Petrol & Gaz ” Konferansı ve TUROGE-2006 Sergisi Açılış Konuşması

Sayın Bakanım, Bölge Ülkelerinin Sayın Bakanları, Değerli Delegeeler, “Hazar Denizi ve Karadeniz Petrol & Gaz ” Konferansı ve TUROGE-2006 sergisinin; sayın katılımcıları, Ulusal ve Uluslararası basınımızın değerli mensupları: hepinize TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası adına hoş geldiniz diyor, saygıyla selamlıyorum. 2001 yılından beri düzenlenen TURKIOG organizasyonlarının devamı olarak, bu etkinlikte de; global petrol ve gaz endüstrisinin temsilcileri ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Türk petrol ve gaz şirketleri ve uzmanları ile iletişim ve işbirliği kurmaları amacına yönelik yararlı ve etkin bir çalışma fırsatı sağlanacaktır.

Günümüzde petrol ve doğal gazın üretim,iletim ve tüketimine yönelik stratejiler, zaman içinde değişen global veya ulusal dengeler, dönemsel çalkantılar ve bölgesel gerginlikler ile değişebilmekte ülke ekonomilerini, ulusal veya uluslararası politikalarını şekillendirebilmekte, yeni arayış ve önlemlere neden olabilmektedir. Buna geçirdiğimiz / geçirmekte olduğumuz kış mevsiminde hem ülkemiz hem de bazı batı ve doğu avrupa ülkeleri yakından tanık olmuşlardır. Bu ve buna benzer sorunların yaşanmaması, ancak karşılıklı hak ve çıkarların dengelendiği ve korunduğu bölgesel veya global işbirliklerinin, ülke bağımsızlıkları temelinde sağlanması ile mümkündür.

Bu bağlamda, dünyadaki petrol ve doğalgaz rezervlerinin yaklaşık dörtte üçüne sahip bölgelerin kavşağında yer alan Türkiye, bölgesinde enerji arzının güvenli ve ekonomik bir biçimde sağlanması için Hazar Bölgesinde üretilen hidrokarbonun dünya pazarlarına istikrarlı, güvenilir, ekonomik ve çevreye uyumlu güzergahlar üzerinden nakledilmesi için geliştirilen projelere öncelik ve önem vermiş ve bu amaçla BTC projesinde öncü olmuştur. Diğer taraftan Türkiye ile AB arasında en büyük doğalgaz boru hattı projesi olan yaklaşık 4,5 milyar Euro'ya mal olması planlanan; Nabucco'nun da içinde yer almıştır.Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Macaristan ve Avusturya gaz şirketlerinin ortak olduğu Nabucco Projesi ile Hazar havzası ve Ortadoğuda üretilecek doğalgazın Orta ve Batı Avrupa ülkelerine taşınması amaçlanmaktadır. Bu proje de ülkemiz menfaatleri ve sosyo ekonomik kalkınması doğrultusunda değerlendirilerek, hızlandırılmalıdır.

Türkiye, öncelikle ve ağırlıklı olan doğu-batı enerji koridorunun yanısıra, global enerji istikrarına çok önemli katkı sağlayacak olan kuzey-güney-batı doğrultusunda da işbirliğine önem vermelidir, Avrasya bölgesinde Hazar'ı Akdeniz'e, Karadeniz'i de Orta Doğu'ya bağlayabilecek konumda olan ülkemiz, bölgesindeki ülkelerle ortak tüm projelere katkıda bulunmalıdır.

Doğu batı eksenindeki enerji koridorunda belirleyici aktör olarak Türkiye'nin Kuzey Güney ekseninde transit ülke olmayı hedeflerken, ulusal arz güvenliğinde de etkili rol oynaması gerekir. İster üretici, ister tüketici ülke, ister hem üretici, hem de tüketici ülke olsun, ulusal ve bölgesel enerji arz güvenliğinden ve ulusal güvenlikten ödün vermemek gerekir. İster ulusal enerji arz güvenliği stratejisi, ister bölgesel arz güvenliği, ulusal güvenlik ile doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda AB mevzuatı uyumu ile çıkarılan ve çıkarılması hedeflenen Enerji ve Piyasa kanunlarında olmazsa olmaz koşul olarak Ulusal Güvenlik göz önünde tutulmalıdır.

2004 yılı itibarıyla, ham petrol tüketiminin (26,098 Milyon Ton) %91'i, doğalgaz tüketiminin (22.4 Milyar metreküp) ise %97'si ithalat ile karşılanırken, bu oranların 2013 yılında (toplam talep: petrol: 44,9 milyon ton, gaz: 49.5 milyar metreküp, toplam ithalat: petrol: 43,7 milyon ton, gaz: 49.2 milyar metreküp) sırasıyla petrol; % 99 ve gaz; % 100 olması beklenmektedir. (Kaynak:ETKB) Petrol ve doğal gazda ithalata bağımlı olan Türkiye bundan en fazla etkilenecek ülkelerden birisidir. İthalata ödenen ve giderek hızla artan petrol faturası,ülke ekonomisi üzerindeki en ağır yüklerden biri olmaya devam etmektedir.

Bu nedenle, Türkiye'nin enerji kaynakları çeşitlendirilmelidir. Rüzgar, güneş, biomas gibi enerji kaynakları konusunda özendirici önlemler artırılmalıdır. Nükleer enerji, Türkiye için çevresel nedenler ve yatırım maliyetleri açısından bu aşamada temel enerji kaynaklarından birisi olarak düşünülmemelidir. Ancak, Türkiye'nin nükleer teknolojiye yararlanma olanakları da hiçbir zaman gözardı edilmemeli ve her fırsatta değerlendirilmelidir.

Petrol Piyasası ve doğal gaz piyasası dışında kalan, TBMM'de görüşülmeyi bekleyen, değişikliği düşünülen 6326 sayılı yeni Petrol Kanunu Tasarısı: yerli ve yabancı sermayeye teşvik sağlayarak, ülkemizin hidrokarbon potansiyelinin bir an önce ortaya çıkarılması amacını içermelidir. Tasarıda en önemli değişiklikler ise: Milli menfaatlere yönelik, ihracat sınırlamasının kaldırılıyor olması, Ruhsat tekelleşmesi, kara ve denizlerde yapılacak üretim aşamasında ödenecek devlet hissesinin asgari düzeye indirilmeye çalışıldığı yönündedir. Arama faaliyetlerinin teşvik edilmesi ile ilgili olmayacak bölümler hususunda kamu yararı görülmemektedir. Zira, petrol ya da gaz bulunduktan sonra, üretim aşamasındaki devlet hisse ve gelirlerini asgariye indirmenin "aramayı teşvikle" bir ilgisi olmayacağı açıktır. Teşviklerin, "arama" süreci için verilmesi yararlı görülmektedir. Teşvikler şekillendirilmeden önce kanunun dayandığı ekonomik model oluşturulmalı, olası üretim miktarları dikkate alındığında, meydana gelecek olası ekonomik rantın devlet ve yatırımcı arasında ne oranda paylaşılacağı belirlenmelidir. Bu oran, kamu yararını göz ardı etmeyecek ve yatırımcıyı cezbedecek bir oran olmalı, kanunun uygulanması ve ülkemizin yeraltı zenginliklerinin aranması ve üretimi ehil ellere emanet edilmelidir.

ÖZETLE;

Avrupa Birliği'ne mevzuat uyumu gereğiyle; elektrik, petrol ve doğal gaz piyasa yasaları yürürlüğe girmiştir. Petrol Kanunu'nda yapılması düşünülen değişiklikler ile tüm enerji alanlarından ve petrol sektöründen kamu kuruluşlarının süreç içinde çekilerek, bu alanın özel şirketlere bırakılması düzenlemeleri tamamlanmış olacaktır. AB, Türkiye gibi aday ülkelere ve çevre ülkelere uyum yasaları adı altında enerji ve dolayısıyla petrol alanında kamunun

TMMOB JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI UCTEA CHAMBER OF GEOPHYSICAL ENGINEERS

Milli Müdafaa Caddesi No:10/7 P.K.749 06650 Kızılay-ANKARA/ TÜRKİYE
Tel : (312) 418 42 20 – 418 82 69 Faks : (312) 418 83 64 <http://www.jeofizik.org.tr> E-mail : jfmo@jeofizik.org.tr

tasfiyesini ve özelleştirmeleri dayatırken, kendi ülkelerinde farklı uygulamaları gerçekleştirmektedir. AB'nin bütün çekirdek ülkelerinde kamu ağırlığının sektörden kaldırılması ve özelleştirmeler; ya hiç yapılmamış, ya minimum seviyede tutulmuş, ya da ileriki dönemlere ertelenmiştir.

Yapılması gereken; kanunun aksayan ve düzeltilmesi gereken ;günümüz şartlarına uygun olmayan maddelerinin değiştirilmesidir. **ÖZELLEŞTİRME DEĞİLDİR, OLMAMALIDIR !**

Ülkemizin her geçen gün daha büyük ölçüde ihtiyaç duyduğu en önemli kaynaklarından biri olan petrol ve doğalgaz sektörünün ana stratejisi;
Bir master plan dahilinde ülkemizde henüz yeterince aranmamış kara alanlarında ve denizlerimizde petrol ve doğalgaz arama faaliyetlerine hız kazandırılmalı, potansiyeli olan eski ve yeni havzalar konvansiyonel ve konvansiyonel olmayan (ki bunlar; biyojenik gaz, kömür gazı, havza merkezli gaz sistemleri) yaklaşımlarla yeniden aranmalı,
Yerli ve yabancı yatırımcılar için teşvik edici yasal düzenlemeler ile sektöre sermaye akışı sağlanmalı,
Ülkemiz arz güvenliğinin temini için Kamu kuruluşu TPAO'nun ve özel kuruluşların, yurtdışında, özellikle Hazar Bölgesi, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da mevcut yatırımlarını sürdürmesi ve giderek artırılması yönünde tedbirler alınmalı, Kamu ve özel kuruluşlara yurtdışı yatırımlarında gerekli desteği verecek devlet yardımları sürdürülebilir olması sağlanmalı,
Petrol, petrol ürünleri ve doğalgaz kullanımında enerji verimliliği ve tasarruf sağlayıcı tedbirler alınmalıdır.

TUROGE-2006 Sergisi ile Hazar Denizi ve Karadeniz Petrol&Gaz Konferansına, TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası olarak verdiğimiz destekten dolayı mutluluk duymaktayız. Bu toplantının; yararlı çalışmalar üretecek bir ortama dönüşmesini diliyor, Kongre ve Sergiyi düzenleyenlere (ITE-EUF'e, BEM'e, Odamız ve TPJD adına düzenleme kuruluna katılanlara), sergiye ve konferansa katkı koyan kişi, kuruluş ve firmalara teşekkür ediyor, bütün delegeleri saygıyla selamlıyorum.

A. Uğur GÖNÜLALAN
TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
28.03.2006- ANKARA